

Järvilinnut matkailun myötätulessa

Linnustoraportti
Orivesi

Pohjois-Karjalan
luonnonsuojelupiiri ry.

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

LINNUSTORAPORTTI, ORIVESI

JOHDANTO

Luonnon arvojen huomioon ottaminen on monin tavoin tullut velvoitteeksi meille kaikille. Lainsäädäntömme sisältää monia velvoitteita luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi. On hyvä muistaa myös jokamiehenoikeuteen kuuluvat velvollisuudet. Järviluonnon arvot ja monimuotoisuus koostuvat monista eri tekijöistä. Linnut ovat olleet osa arvokasta järviluontoamme jo tuhansien vuosien ajan. Tämä linnustoselvitys on tarkoitettu osaltaan edistämään sitä työtä, jolla turvaamme Oriveden luonnon arvojen säilymistä nyt ja tulevaisuudessa.

TAVOITTEET

Linnustokartoituksen tavoitteena oli selvittää Oriveden selkävesien arvokkaimmat pesimäluodot ja luotosaaret. Lajistollisesti kartoitus painottui yhdyskunnissa pesiviin lajeihin: *selkälokki*, *naurulokki*, *pikkulokki*, *kalalokki*, *harmaalokki* ja *kalatiira*. Selkälokin osalta huomioitiin yksittäisetkin pesinnät. Myös monet vain yksittäin pesivät lajit huomioitiin, kuten esimerkiksi *kuikka*, *koskelot*, *laulujoutsen* ja *ruskosuohaukka*. Linnustokartoituksen tavoitteena oli tuottaa riittävä tieto niin, että kartoituksesta aiheutuva pesintöjen häirintä jäisi mahdollisimman vähäiseksi. Todellisuudessa lintujen ja lajien määrä on esitetyillä kohteilla suurempi kuin mitä tässä selvityksessä on todettu. Useiden pesimälajien havaitseminen olisi edellyttänyt maihinnousua lähes jokaiselle luotosaarelle. Monilla lajeilla pesintä tapahtuu huomaamattomasti ja pakoetäisyyskin on vain metrien luokkaa.

AJANKOHTA

Linnustokartoitus suoritettiin vuonna 2010. Kartoitukset aloitettiin toukokuun lopulla ja ne kestivät alkusyksyyn. Kartoitusvuoden säätilat olivat järvilintujen pesinnöille erittäin suotuisat. Hyvissä olosuhteissa poikaset varttuivat lentokykyisiksi jo varsin varhaisessa vaiheessa.

MENETELMÄT

Kartoitus suoritettiin pääosin veneellä liikkuen, kiikaria ja kaukoputkea käyttäen. Yksittäisiä kohteita kartoitettiin kaukoputkella myös mantereelta käsin. Muutamilla kohteilla noustiin maihin, mutta pääsääntöisesti tyydyttiin tarkkailemaan kohteita

kauempaa häirinnän minimoimiseksi. Varsinaisia pesälaskentoja ei suoritettu, esitetyt parimääräarviot perustuvat aikuisten lintujen laskentaan.

KATTAVUUS

Kartoitusalueen laajuus ei antanut mahdollisuutta koko Oriveden kattavaan selvitykseen. Kartoitusalue ja kohteet on merkitty liitteen 2 kartoille. Selkäluotojen osalta kartoituksen kattavuutta voidaan pitää hyvänä. Mannerrantoja ja suurten saarien rantoja kartoitettiin muun liikkumisen ohessa. Tavoitteena oli selvittää näiltä osin ainakin merkittävimmät linnustokohteet.

ARVOKKAAT KOHTEET

Seuraavat kohteet (1.-13.) ovat Oriveden tärkeimpiä lintuluotoja ja luotosaaria (huom. kartoitusalue). Kohteet on esitelty tarkemmin liitteessä 1 ja kartat ovat liitteessä 2. Kohdekuvauksissa on esitetty kohteella pesivien lintujen parimäärän minimiarvio. Luotojen koot vaihtelevat aarista kymmeneen aareihin ja luotosaarien pinta-alat ovat noin 1-4 hehtaaria. Yleisesti voidaan todeta, että kaikki tässä esitetyt linnustokohteet ovat pinta-alaltaan niin pieniä, ettei niillä ole rakennusoikeutta eikä metsätaloudellista merkitystä. Tässä selvityksessä on käytetty nimistöä, joka on merkitty Oriveden alueen merikortteihin sekä Kansalaisen karttapaikan peruskarttatasoiseen aineistoon. Kohdeluettelon kuvat on numeroitu kohteen numeron mukaan.

Oravisalo merikortti:

1. Louhisaari
2. Saviluoto
3. Koivuluodot
4. Rasinsaari
5. Tiiraluoto
6. Munaluoto
7. Savonselkä-nimetön luoto
8. Kumpusaaren S-kärjen luoto

Heinonniemi merikortti:

9. Rastiluoto
10. Lehmonsaaret N-saari
11. Kasaluoto
12. Selkähelli
13. Selkä-Jaakko NE-luoto

Pesivien tiirojen määrä kohteella 13 on sisävesille poikkeuksellisen suuri, yleensä parimäärät jäävät yhdyskunnissa muutamaan kymmeneen. Pääosin Etelä-Savon puolella sijaitsevat Selkähellit muodostavat arvokkaan kokonaisuuden. Näillä lintuluodoilla pesi vuonna 2010 lähes sata paria *naurulokkeja*, noin 50 paria *harmaalokkeja*, noin 20 paria *kalalokkeja*, *tiiroja*, *laulujoutsen* ja *kanadanhanhi*. Sampaanselän alueella havaittiin useasti myös *merimetso*, jonka pesintä Orivedellä on hyvin mahdollista.

MUUTONAIKAINEN MERKITYS

Pohjoisen Saimaan suuret selkävedet toimivat monelle lajille johtolinjoina, joita linnut seuraavat kevät- ja syysmuuton aikana. Oriveden selkävesillä levähtävät monet arktiset muuttajat, esimerkiksi tuhannet *allit*, *mustalinnut*, *sepelhanhet* ja *valkoposkihanhet*.

Syksyisin Oriveden matalille lahdille kerääntyvät myös tuhannet koskelot ruokailemaan. Keväisin Oriveden merkittävin vesilintujen lepäilyalue muodostuu Pyhäselän pohjoisosan ensimmäisiin suliin. Pyhäselän pohjoisosa kuuluu Suomen tärkeät lintualueet (Finiba) kohteisiin.

HUOMIOITAVAKSI

Ihmisen aiheuttama tahaton häirintä on järvilintujen pesimäaikaista uhkatekijöistä merkittävin. Tietämättömyydestä johtuvat häirinnät tuhoavat vuosittain lukemattomia lintujen pesintöjä. Järvien käyttäjiä tulisi ohjata ja opastaa nykyistä enemmän, että välttyttäisiin turhilta linnustotuhoilta. Tiedotusvastuuta tulisi lisätä ja laajentaa kaikilla tahoilla. Tiedottamisen puutteellisesta tasosta kertoo esimerkiksi se, että vain valtakunnallinen suojelujärjestö antaa kesän alussa tiedotteen ”älä nouse lintuluodolle”. Kattavaa tiedottamista tulisi tehdä myös paikallistasolla kaikille järvien käyttäjäryhmille. Tahaton lintujen häirintä on ongelma myös Orivedellä aivan kuten kaikilla maakuntamme järvillä. Orivesi on myös äärimmäisen uhanalaisen *saimaannorpan* esiintymisaluetta. Läpi vuoden rauhallisina säilyvät selkävesien luodot edistävät myös saimaannorpan suojelutyön tavoitteita.

Kaksi esimerkkiä tahattoman häirinnän aiheuttamista lintutuhouksista:

Tapaus I: Venekunta, isovanhemmat lastenlapset ja koira, nousi maihin lintujen pesimäluodolle. Kallioluodolle kannettiin kaikki mahdollinen retkivarustus nuotiopuineen. Leirin ympärillä pesi kymmeniä lintuja, joista osalla oli vielä haudonta kesken ja osalla pienet poikaset. Hätääntyneet poikaset pakenivat kivien koloihin tai uimalla. Vaille emojen suojaa jääneistä poikasista suurin osa menehtyi. Useimmat poikaset joutuivat toisten lintujen saaliiksi. Lyhytkestoinen leiriytyminen lintuluodolle tuhosi lähes kaikki pesinnät.

Tapaus II: Retkivene ankkuroi lähes vuorokauden ajaksi sääksen pesäsaaren välittömään läheisyyteen. Poikasten hätääntyneistä kutsuista huolimatta emot eivät uskaltaneet palata pesälleen. Lopulta ilman emojen suojaa jääneet poikaset menehtyivät polttavaan auringon paahteeseen. Noin kilometrin etäisyydellä retkiveneen ankkuripaikasta olisi ollut saari, jossa sijaitisi veneilykarttoihinkin merkitty yleiseen käyttöön tarkoitettu retkivenesatama.

Joensuussa 25.2.2011

Heikki Pönkkä
sähköp. jyrki7@luukku.com
puh. 0405430011

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

LIITE 1.

Kohde 1 Louhisaari

Paikka Louhisaari, Orivesi, Tikanselkä Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6919240 E 643963	Kunta Rääkkylä
--	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Jylhä mäntyä kasvava kalliosaari. Saaren sisäosa sammalpeitteinen. Rannat jyrkät ja pääosin avokallioiset.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Selkälokki 5paria, kalalokki 15paria (osa pesii E-puolella sijaitsevalla luodolla), harmaalokki 15paria ja kuikka 1pari (E-puolen luodolla). Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi tapahtui veneestä käsin. Kohteen lähistöllä havaittu myös kiertelevä nuolihaukka.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohdetta voi tarkkailla noin 200metrin etäisyydeltä. Linnut häiriintyvät herkemmin jos venettä ei pidetä liikkeessä. Myös E-puolella sijaitseva luoto kannattaa kiertää riittävän kaukaa. Selkälokit pesivät saaren sisäosissa.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde on houkutteleva rantautumispaikkana. Pesimäaikaista liikkumista tulisi rajoittaa opaskyltein. Kyltit tulisi sijoittaa saaren N- ja S-kärkeen joista maihinnousu on todennäköisintä ottaen huomioon rannan muodon. Kohteella pesivä selkälokki on luokiteltu uhanalaiseksi (vaarantunut), tämä tulee huomioida maankäyttöön liittyvissä kysymyksissä. Luodolla pesivä kuikka kuuluu Lintudirektiivin liitteen I lajeihin, se tulee huomioida direktiivin tavoitteiden mukaisesti.

Kuva(t) 1a, 1b	Kohdenumero kartalla 1
-------------------	---------------------------

Kuva 1a.

Kuva 1b.

Kohde 2 Saviluoto

Paikka Saviluoto (Majaluoto), Orivesi, Jänisselkä Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6913196 E 639799	Kunta Rääkkylä
---	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Matala heinikkoluoto jolla kasvaa muutama koivu ja paju. Korkean veden aikana iso osa luodosta jäänee veden alle.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Pikkulokki 100paria, harmaalokki 1pari, kalatiira 20paria, tukkakoskelo 1pari ja kuikka 1pari. Kohteen W-puolella sijaitsevalla ruovikkoalueella soidintava kaulushaikara. Valtaosa kohteella pesivistä linnuista sai poikaset lentokyyisiksi.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen linnustoa voi tarkkailla noin 200metrin etäisyydeltä. Nuoret pikkulokit viihtyvät pesimäluodollaan heinä-elokuun vaihteeseen. Nuorten ja aikuisten lintujen tarkkailu onnistuu tällä kohteella helposti. Kuikan poikasten varttuessa emot laajentavat liikkumareviiriä, kuikkaperhe uiskenteli usein myös W-puolella sijaitsevan luodon ympäristössä. Kohdetta ei tule lähestyä jos näköpiirissä on variksia. Varikset seuraavat usein ihmisen liikkeitä ja odottavat sopivaa tilaisuutta iskeä yhdyskuntaan. Ne käyttävät ravinnokseen myös lintujen munia ja poikasia.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde ei ole houkutteleva rantautumiseen. Suurimman häiriötekijän muodostanee liian lähellä tapahtuva veneily. Kuikka, kaulushaikara, pikkulokki ja kalatiira kuuluvat Lintudirektiivin liitteen I lajeihin. Tukkakoskelo luokitellaan silmälläpidettäväksi lajiksi. Maankäytön ohjauksessa Saviluodon ruovikkoalueet tulisi huomioida linnustollisesti tärkeänä alueena (sl-).

Kuva(t) 2	Kohdenumero kartalla 2
--------------	---------------------------

Kuva 2.

Kohde 3 Koivuluodot

Paikka Koivuluodot, Orivesi, Jänisselkä Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6918484 E 637775	Kunta Liperi
---	---	-----------------

Kohteen yleiskuvaus

Rannoiltaan kivikkoinen luotosaari jolla kasvaa koivuja, leppiä ja pajupensaita.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Harmaalokki 12paria, kalalokki 1pari ja kuikka 1pari. Kohteella vanhoja pesäpaikkoja huomattavasti enemmän kuin havaittuja pesintöjä. Lokit ja tiirat voivat vaihtaa pesimäpaikkaa eri vuosina. Joillakin kohteilla linnut pesivät vuodesta toiseen, joillakin pesintää voi olla muutaman vuoden välein.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Lintuja voi tarkkailla etelä ja itäpuolelta kulkevalta väylältä hieman lähestyen. Kohde ei ole kovin hyvä lintujen tarkkailuun.

Häiriötekijät / suojelutarve

Laivaväylän läheisyydestä huolimatta kohde ei ole houkutteleva rantautumiseen. Ei erityistä huomioimisen tarvetta.

Kuva(t) -	Kohdenumero kartalla 3
--------------	---------------------------

Kohde 4 Rasinsaari

Paikka Rasinsaari, Orivesi Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6920389 E 631685	Kunta Rääkkylä
---	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Kivinen pieni luoto jolla hieman heinäkasvustoa. Luoto syntynyt ilmeisesti väylän ruoppauksen yhteydessä. Kohteella Merenkululaitoksen väylälaitteistoa.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Kalatiira 6paria, harmaalokki 4paria, kalalokki 1pari, tukkakoskelo 1pari ja heinäsorsa 1pari. Heinäsorsan pesässä 8 munaa.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen voi ohittaa eteläpuolella sijaitsevaa väylää pitkin. Linnut eivät häiriinny hiljaa liikkuvaa venettä, vaikka väylälle on matkaa vain reilu 50metriä.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde ei ole houkutteleva rantautumiseen. Merenkululaitosta tulisi ohjeistaa niin, että lintuluodoilla sijaitsevien väylälaitteistojen huoltoja ei toteutettaisi lintujen pesimäaikana.

Kuva(t) 4	Kohdenumero kartalla 4
--------------	---------------------------

Kuva 4.

Kohde 5 Tiiraluoto

Paikka Tiiraluoto, Orivesi, Ukonselkä Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6921664 E 627275	Kunta Liperi
--	---	-----------------

Kohteen yleiskuvaus

Kivinen luoto jolla kasvaa muutama koivu ja pajupensaita. Kohteella Merenkulkulaitoksen väylälaitteistoa.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Selkälokki 14paria, harmaalokki 16paria ja kalalokki 2paria.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen linnut ovat häiriöherkkiä. Kohdetta ei tulisi lähestyä. Selkälokkien ja harmaalokkien pesintä samalla pienellä luodolla voi johtaa häiriötilanteessa selkälokin poikasten menehtymiseen. Lintuluodolla vallitsevan häiriötilan aikana harmaalokit voivat syödä jopa lajitoverin poikasia.

Häiriötekijät / suojelutarve

Vaikka kohde ei ole erityisen houkutteleva maihinnousuun tulisi sille sijoittaa pesimäaikaista liikkumista rajoittavat opasteet. Kohteella pesivä selkälokki on uhanalainen (vaarantunut) laji. Merenkulkulaitosta tulisi ohjeistaa niin, että lintuluodoilla sijaitsevien väylälaitteistojen huoltoja ei toteutettaisi lintujen pesimäaikana.

Kuva(t) 5	Kohdenumero kartalla 5
--------------	---------------------------

Kuva 5.

Kohde 6 Munaluoto

Paikka Munaluoto (Munakallio) Orivesi, Ukonselkä Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6920084 E 624969	Kunta Rääkkylä
--	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Vajaan puolen hehtaarin suuruinen lähes avoin kalliosaari. Eteläosassa hieman mäntyjä, osin sammaleinen ja lyhyen heinäkasvuston peittämä.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Harmaalokki 40paria, kalalokki 2paria ja tukkakoskelo 1pari. Kohteelle ei noustu maihin, kohdetta havainnoitu veneestä käsin. On hyvin todennäköistä, että kohteella pesii joinakin vuosina myös selkälokkeja ja kalatiiroja. Kohde on erittäin sopiva lокkien ja tiirojen pesintään.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen linnustoa voi tarkkailla noin 200metrin etäisyydeltä. Kohteen lähivesillä olevien kalaverkkojen kokeminen ei aiheuttanut häiriötä kohteen linnustolle.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde on erittäin houkutteleva maihinnousuun. Kohteelle tulisi sijoittaa pesimäaikaista liikkumista rajoittavat opasteet. Oriveden alueella on vähän tällaisia kallioluotosaaria, joilla voi pesiä suuria lintuyhdyskuntia. Maankäytön ohjauksessa kohde tulisi huomioida linnustolle tärkeänä kohteena.

Kuva(t) 6	Kohdenumero kartalla 6
--------------	---------------------------

Kuva 6.

Kohde 7 Savonselkä-nimetön luoto

Paikka Savonselkä-nimetön luoto, Orivesi Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6917088 E 622477	Kunta Rääkkylä
--	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Hyvin matala pieni kivikko-heinikko luoto. Jää korkean veden aikana kokonaan veden alle.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Pikkulokki 9paria, kalalokki 1pari ja kuikka 1pari.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Linnut ovat häiriölle herkkiä, ei hyvä kohde tarkkailuun.

Häiriötekijät / suojelutarve

Ei erityistä huomioimisen tarvetta.

Kuva(t) -	Kohdenumero kartalla 7
--------------	---------------------------

Kohde 8 Kumpusaaren S-kärjen luoto

Paikka Kumpusaaren S-kärjen luoto, Orivesi Oravisalo merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6912440 E 627269	Kunta Rääkkylä
--	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Käkkäraistä mäntyä kasvava kallioinen luoto, osin sammalpeitteinen ja kivinen.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Kalatiira 2paria, kalalokki 3paria, harmaalokki 2paria ja kuikka 1pari.

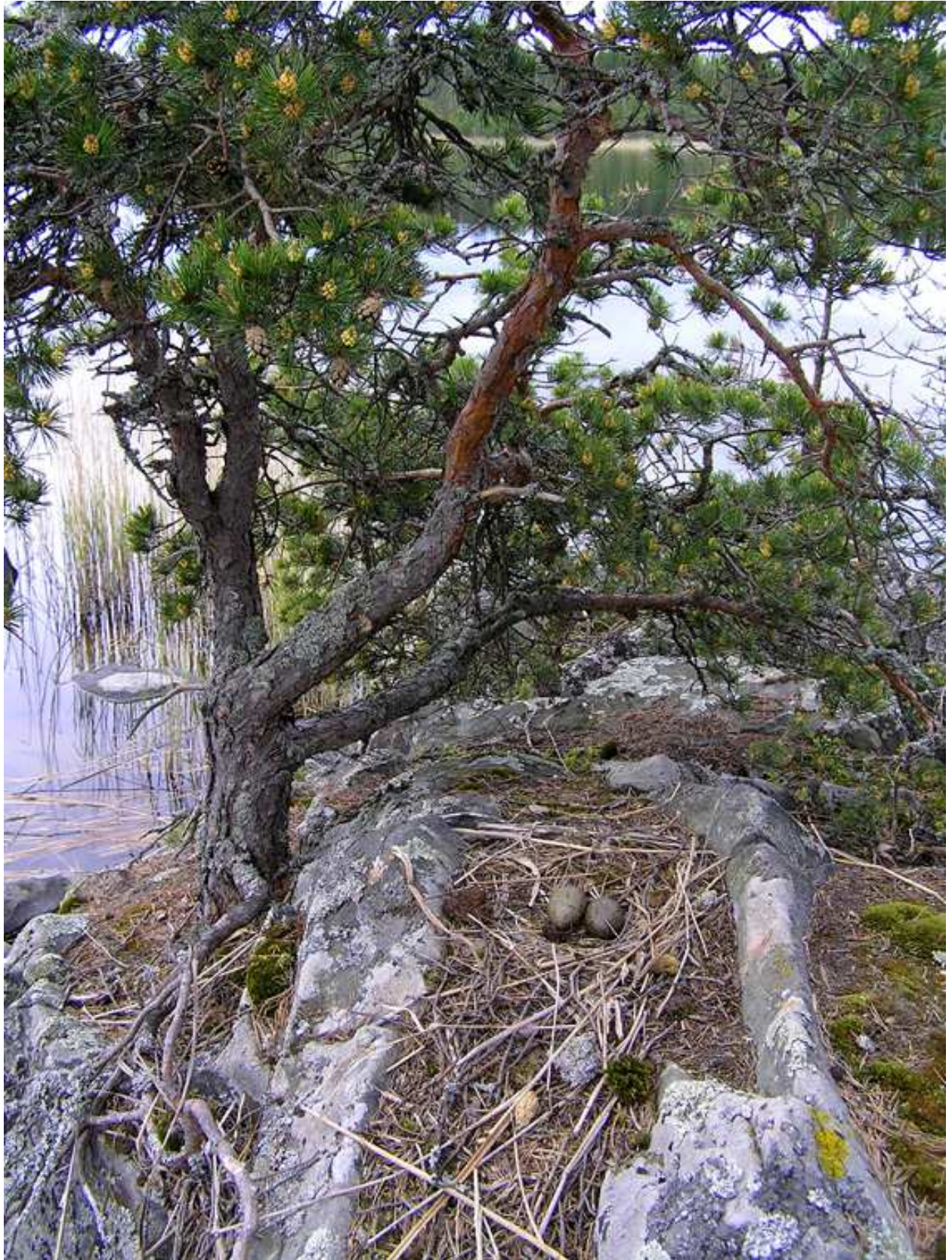
Ohjeita linnuston tarkkailuun

Luodon länsipuolella noin 150metrin etäisyydellä kulkee veneväylä, linnut ovat tottuneet väylällä liikkuviin veneisiin. Kohdetta voi tarkkailla väylän suunnalta noin sadan metrin etäisyydeltä. Liikkumista Kumpusaaren ja luodon välisellä vesialueella tulee välttää.

Häiriötekijät / suojelutarve

Ei erityistä huomioimisen tarvetta.

Kuva(t) 8	Kohdenumero kartalla 8
--------------	---------------------------

Kuva 8.

Kohde 9 Rastiluoto

Paikka Rastiluoto, Orivesi Heinonniemi merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6909096 E 622177	Kunta Rääkkylä
---	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Kivikkoinen luoto jolla kasvaa pari koivua ja pajua.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Selkälokki 5paria ja harmaalokki 15paria. Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi veneestä käsin. Kohteen lähistöllä uiskenteli isokoskelo koiras, pesintä luodolla hyvin mahdollinen. Kohteella havaittu lepäilevä merimetso.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen lintuja voi tarkkailla noin 150metrin etäisyydeltä.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde ei ole kovin houkutteleva maihinnousuun. Selkälökkien pesinnän turvaamiseksi kohteelle voisi kuitenkin sijoittaa pesimäaikaista liikkumista rajoittavat opasteet.

Kuva(t) 9	Kohdenumero kartalla 9
--------------	---------------------------

Kuva 9.

Kohde 10 Lehmonsaaret N-saari

Paikka Lehmonsaaret N-saari, Orivesi Heinonniemi merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6908382 E 628798	Kunta Rääkkylä
---	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Pieni kallioinen saari jolla kasvaa pieni männikkö.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Sääksi. Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi veneestä käsin.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Sääksen pesä sijaitsee männyssä, mutta suuresta koosta huolimatta sitä on vaikea havaita. Kohteelle ja sen eteläpuolella sijaitsevalle Lehmonsaarelle ei tule rantautua. Kohdetta voi tarkkailla itäpuolella kulkevan veneväylän suunnalta jonne on matkaa noin 450metriä. Kohdetta voi lähestyä noin 350metrin etäisyydelle.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde on häiriölle altis. Pesäsaaren ja Lehmonsaaren tulisi sijoittaa pesimäaikaista liikkumista rajoittavat opasteet. Pesäpuu tulisi merkitä suojelumerkinnöin. Kohteen itäpuolella reilun puolen kilometrin etäisyydellä sijaitseva retkivenesatama (Kasinlinna) lisää osaltaan alueella liikkumista. Retkivenesataman ja läheisen laivaväylän käyttö ei häiritse sääkseä, mutta lähellä tapahtuva vesiliikenne lisää tahattoman häirinnän riskiä.

Kuva(t) -	Kohdenumero kartalla 10
--------------	----------------------------

Kohde 11 Kasaluoto

Paikka Kasaluoto, Orivesi Heinonniemi merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6905152 E 628045	Kunta Rääkkylä
--	---	-------------------

Kohteen yleiskuvaus

Rannoiltaan kivikkoinen luotosaari jolla kasvaa harvakseltaan lehtipuustoa.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Harmaalokki 10paria, kalalokki 5paria ja kalatiira 2paria. Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi veneestä käsin. Kohteella tavattu lepäilevä merimetso.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohteen lintuja voi tarkkailla noin 200metrin etäisyydeltä. Merimetso lepäilee usein luodon rantakivillä josta se on helppo huomata jo kaukaa.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde ei ole erityisen houkutteleva rantautumiseen. Ei erityistä huomioimisen tarvetta.

Kuva(t) -	Kohdenumero kartalla 11
--------------	----------------------------

Kohde 12 Selkähelli

Paikka Selkähelli, Orivesi Heinonniemi merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6902884 E 626277	Kunta Rääkkylä-Kitee
---	---	-------------------------

Kohteen yleiskuvaus

Pieni avoin kallioluoto maakunnan rajalla jolla sijaitsee vesiliikenteen ”ohjaustaulu”.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Harmaalokki 20paria. Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi veneestä käsin. Kohteella havaittu myös lepäileviä tiiroja ja siipiään kuivatteleva merimetso. Kohteella pesivien lintujen määrä voi vaihdella vuosittain paljon. Kohteen länsipuolella vajaan puolen kilometrin etäisyydellä sijaitsevilla Selkähellit saarilla pesii runsaasti lintuja (Etelä-Savo).

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohdetta voi lähestyä noin 150metrin etäisyydelle. Jos luodolla lepäilee merimetso on tarkkailuetäisyyttä pidettävä noin 300metriä.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde voisi tarvita pesimäaikaista maihinnousua rajoittavan opaskyltin. Tarvetta tulisi arvioida siinä vaiheessa kun selvitetään Etelä-Savon puolella sijaitsevien lintuluotojen pesimäaikaista liikkumisen ohjaamisen tarvetta. Merenkulkulaitosta tulisi ohjeistaa niin, että lintuluodoilla sijaitsevien väylälaitteistojen huoltoja ei toteutettaisi lintujen pesimäaikana.

Kuva(t) 12	Kohdenumero kartalla 12
---------------	----------------------------

Kuva 12.

Kohde 13 Selkä-Jaakko NE-luoto

Paikka Selkä-Jaakko NE-luoto, Orivesi Heinonniemi merikortti	Koordinaatit (ETRS-TM35FIN) N 6900422 E 627221	Kunta Kitee
---	---	----------------

Kohteen yleiskuvaus

Pääosin avoin kallioluoto jolla kasvaa muutama koivu ja mänty. Luodon keskiosa sammalpeitteinen, pääosin paljasta kalliopintaa.

Kohteen linnusto

Pesivinä: Kalatiira 160paria, kalalokki 10paria, harmaalokki 2paria ja tukkakoskelo 2paria. Kohteelle ei noustu maihin, havainnointi veneestä käsin.

Ohjeita linnuston tarkkailuun

Kohdetta voi lähestyä koillisesta noin 150metrin etäisyydelle. Luodon ja Selkä-Jaakon välisellä vesialueella ei tule liikkua. Heinäkuun alkupuolella luoto suorastaan kihisee tiirojen paljoudesta. Emojen ruokkiessa varttuneita poikasiaan tiiraluoto ei hiljene yölläkään.

Häiriötekijät / suojelutarve

Kohde on houkutteleva maihinnousuun. Kohteelle tulisi sijoittaa pesimäaikaista liikkumista rajoittavat opasteet. Kohteella pesivien tiirojen määrä on poikkeuksellisen suuri, jopa valtakunnallisesti. Tällä kohteella lyhytkestoinenkin tahaton häirintä voi aiheuttaa suuren linnustotuhon. Kalatiira on Suomen vastuulaji ja se kuuluu myös Lintudirektiivi liitteen I lajeihin.

Kuva(t) 13a, 13b	Kohdenumero kartalla 13
---------------------	----------------------------

Kuva 13a.

Kuva 13b.

Järvilinnut matkailun myötätulessa

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Maastokartoituskohteet ja kartoitusalue (sininen katkoviiva) Oriveden alueella.

Pohjakartat © Maanmittauslaitos lupanro 7/MML/10.

